BETÆNKNING

Afgivet af Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse, der vurderer fordele og ulemper ved at indføre en juniormesterlæreordning for elever på Folkeskolens ældstetrin. Redegørelsen skal også indeholde en vurdering af de økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret og kommunerne ved en eventuel implementering af ordningen. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden starten på EM 2027.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Mette Arqe-Hammeken, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 8. oktober under EM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker med forslaget at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en redegørelse af fordelene og ulemperne ved indførsel af en juniormesterlæreordning for folkeskolens ældstetrin. Redegørelsen skal ligeledes vurdere de økonomiske og administrative konsekvenser for Selvstyret og kommunerne.

Det foreslås, at redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden starten af EM2027.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen var der bred opbakning til ønsket om udarbejdelse af en redegørelse om en juniorlæremesterordning. Flere partier understregede desuden betydningen af inddragelse af kommuner, skoler, forældre og erhvervslivet.

EM2026/253
J.nr.: 01.39.01.03-00319
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00253

Under behandlingen fremhævede flere ordførere vigtigheden af at en eventuel ordning bør kunne tilpasses lokale forhold, således alle elever har adgang til sådanne muligheder uanset hvor i landet de bor. På samme måde understregede flere partier, at redegørelsen grundigt bør undersøge, hvilke økonomiske og administrative konsekvenser en eventuel implementering vil få for kommunerne. Dette skete med henvisning til, at kommunerne ikke bør pålægges en økonomisk byrde, og at skolernes administrative opgaver ikke bør øges unødigt.

Samtlige partier tilsluttede sig forslaget, og henviste forslaget til udvalgsbehandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut
Udvalget har til brug for udvalgets behandling af forslaget anmodet Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke om at besvare en række spørgsmål. Kopi af udvalgets spørgsmål og besvarelse fra Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke er vedlagt nærværende betænkning som bilag.

Forslagets økonomiske konsekvenser
Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering. Forslagsstiller anslår, at de økonomiske konsekvenser for det offentlige ikke forventes at overstige et akademisk årsværk på 500.000 kr.

Udvalgets bemærkninger til forslaget
Udvalget skal først og fremmest bemærke, at Naalakkersuisut i deres svarnotat har oplyst, at der allerede under FM2026/35 er blevet fremlagt et forslag om etablering af erhvervsklasser på ældstetrinnet i folkeskolen som et alternativ til den almindelige 9. og 10. klasse. Det oplyses i denne sammenhæng, at man i dialogen med kommunerne er blevet gjort opmærksom på et behov for håndværksmæssige og kreative læringsmuligheder. Udvalget noterer sig dermed, at Naalakkersuisut vurderede, at den foreslåede redegørelse om en juniormesterlæreordning kan bidrage til at belyse yderligere muligheder for mere praksisnære og erhvervsrettede undervisningstilbud, og at Naalakkersuisut på den baggrund indstiller forslaget til vedtagelse.

Udvalget anerkender forslagsstillerens ønske om en redegørelse med henblik på at skabe en mere motiverende og praksisnær skolegang. Udvalget kan dog samtidig konstatere, at Naalakkersuisut gennem EM2026/35 allerede har fremsat forslag til en ændring af Inatsisartutloven om folkeskolen, der omfatter muligheden for, at kommunerne kan udbyde erhvervsorienterede forløb i form af egentlige erhvervsklasser. Der er tale om ordninger, som har til formål at give eleverne en mere praksisnær skolegang og mulighed for et tættere

samarbejde med erhvervsliv og arbejdsmarked.

EM2026/253
J.nr.: 01.39.01.03-00319
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00253

Udvalgets indstillinger

- Et enigt udvalg indstiller forslaget til forkastelse.

EM2026/253
J.nr.: 01.39.01.03-00319
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00253

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Mette Arqe-Hammeken
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed Frederiksen

Nivi Rosing

EM2026/253
J.nr.: 01.39.01.03-00319
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-00253